

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400201023**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Ракитово за 2022 г.

София, 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Квалифицирано мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение.....	4
Правно основание за извършване на одита	9
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	9
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	10
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет	11
Коригирани неправилни отчитания.....	11
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	12
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	13

Списък на съкращенията

АОС	Акт за общинска собственост
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ГФО	Годишен финансов отчет
Писмо ДДС	Писмо на Дирекция „Държавно съкровище“ към МФ
ДДС	Данък добавена стойност
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДСД	Други сметки и дейности
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗФУКПС	Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор
НСС	Национални счетоводни стандарти
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
ОБА	Общинска администрация
ОПР	Отчет за приходите и разходите
ПИ	Поземлен имот
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СС	Счетоводен стандарт
СУ	Средно училище

**ДО
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
49-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н ГЕОРГИ ХОЛЯНОВ
КМЕТ НА
ОБЩИНА РАКИТОВО**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Ракитово, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2022 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансовото състояние на община Ракитово към 31 декември 2022 г. и за нейните/неговите консолидирани финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. При извършените одитни процедури за проверка на предприетите действия от община Ракитово за коригиране на неправилни отчитания, установени при финансовия одит на ГФО за 2021 г., е установено:

1.1. В община Ракитово последният преглед за обезценка на нефинансови дълготрайни активи е извършен към 31.12.2018 г.

Със Счетоводната политика на общината (СчП) е възприет подход веднъж на три години да се извършва преглед за обезценка на всички НДА. През 2021 г. не е извършен преглед за обезценка на нефинансовите активи, признати по следните счетоводни сметки:¹

1.1.1. В Общинска администрация (ОБА) – Ракитово, първостепенен разпоредител с бюджет (ПРБ), активи, с обща стойност към 31.12.2021 г., в размер на 16 932 709 лв., признати по сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ (1 042 787 лв.) и 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ (733 лв.) в отчетна група

¹ Одитно доказателство №3

„Бюджет“, и по сметки 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ (2 410 647 лв.) и 2202 „Инфраструктурни обекти“ (13 478 542 лв.) в отчетна група ДСД.

За коригиране на част от допуснатото несъответствие, през 2022 г. е извършен преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи, признати по сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ (1 042 787 лв.), 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ (733 лв.), както и на актуваните и признати през 2021 г. имоти по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“.²

При извършените одитни процедури е установено, че към 31.12.2022 г. не е извършен преглед за преоценка/обезценка на НДА, в т.ч.:

- на 646 имота, с обща площ 2 385 декара, на стойност 2 384 962 лв., актувани в периода до 31.12.2020 г. и признати в отчетността към 31.12.2022 г. по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД.

- на активи признати по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ (13 478 542 лв.).

1.1.2. В Кметство гр. Костандово (ВРБ), не е извършен преглед за преоценка/обезценка на активите, с обща балансова стойност 1 384 530 лв., признати в отчетна група „Бюджет“ по сметки от подгрупа 203 „Сгради“ (1 192 899 лв.), сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ (32 904 лв.), сметки от подгрупа 205 „Транспортни средства“ (70 008 лв.), и по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ (88 719 лв.) в отчетна група ДСД.

Съгласно дадено становище от кмета на община Ракитово, общината не разполага с вътрешни експерти, които да определят справедливата стойност на активите; към момента няма ясна методика за определяне на справедлива стойност на тези имоти, по която общината да работи, и че през 2023 г. ще бъдат предприети корективни действия.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. т. 16.21, 16.24 и 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г., и т. 86 от ДДС № 07 от 2017 г. относно извършване на преглед за преоценка/обезценка на нефинансови дълготрайни активи.

Не е изпълнено изискването на т. 7.2 от СС 16, съгласно което преоценките на дълготрайни материални активи трябва да се правят достатъчно редовно, така че балансовата стойност на дълготрайните материални активи да не се различава съществено от тази, която би била определена при използването на справедливата стойност към датата на финансовия отчет. Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

Не са спазени изискванията на т.2.7.Оценка на ДМА, Глава Б. Отчетност на начислена основа от Раздел IV. Счетоводни сметки и отчитане на дълготрайните активи и материалните запаси от Счетоводната политика на община Ракитово, относно извършване на обезценка веднъж на три години.

Неправилните отчитания са оценени като съществени по характер.

1.2. В Кметство гр. Костандово - ВРБ на общината, са съставени неправилни счетоводни записвания за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършения финансов одит на ГФО за 2021 г., както следва:

1.2.1. Земя, с площ 1 163 кв. м., (с две сгради), актувани с Актове за публична общинска собственост (АПОС),³ е призната неправилно през 2021 г. по баланса на кметството по данъчна оценка, в размер на 5 347 лв., вместо да бъде призната по баланса при първоначалното актуване през 2000 г., по справедлива стойност. Земята неправилно е призната по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД, вместо по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“.

На актуваните през 2000 г., находящи се в имота две сгради - помпена станция, с площ 90 кв.м., и сграда за трафопост, с площ 9 кв. м., не е определена справедливата им стойност

² Коригираното неправилно отчитане е цитирано в доклада под т. 1 от Коригирани неправилни отчитания

³ № 104 от 17.01.2000 г. и № 525 от 03.11.2021 г.

и не са признати по баланса на общината към 31.12.2021 г., като неправилното отчитане не е коригирано и към 31.12.2022 г.

През 2022 г. са извършени неправилни счетоводни операции за прехвърляне на прилежащата земя със стойността на данъчната оценка, в размер на 5 347 лв.:

а) в отчетна група ДСД, по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и кредита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и по дебита на сметка 7602 „Вътрешни некасови трансфери между „Бюджет“ и ДСД“ и кредита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“;

б) в отчетна група „Бюджет“ – по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и кредита на сметка 7602 „Вътрешни некасови трансфери между „Бюджет“ и ДСД“.

Следвало е да се извърши преглед за определяне на справедливата стойност на имота и да се съставят операции за прехвърлянето му между отчетните групи: в отчетна група ДСД чрез сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, а в отчетна група „Бюджет“ чрез сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. относно изискването грешки от предходни отчетни периоди, произтичащи от неотчетени активи и пасиви или отчетени несъществуващи активи и пасиви да се отразяват чрез съответните сметки от групи 69 и 79 на Сметкоплана на бюджетните организации (СБО).

Не са спазени указанията на МФ дадени в т. 43 от ДДС № 08 от 2022 г., съгласно които при изготвянето на сборната оборотна ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и пасиви, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2022 г.

Не са спазени изискванията на т. 4.7 от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, т. 2.2 „Първоначална оценка на ДМА“ от раздел IV „Счетоводни сметки и отчитане на дълготрайните активи и материалните запаси“ от СчП на община Ракитово и чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч за оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, съгласно изискванията на приложимите счетоводни стандарти.

С размера на неправилните отчитания са намалени шифри 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ и 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ от Отчета за приходите и разходите към 31.12.2022 г.

Признаването в отчетността на актива по данъчна оценка, вместо по справедлива стойност е оценено по характер.

1.2.2. На едноетажна масивна сграда, с площ от 36 кв. м., актувана с АПОС № 713 от 22.03.2004 г., не е определена справедливата стойност и не е призната по баланса към 31.12.2021 г.

За коригиране на установеното неправилно отчитане, през 2022 г. е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 2039 „Други сгради“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ неправилно със стойността на данъчната оценка, в размер на 2 990 лв., вместо по справедливата стойност на актива.

Не са спазени изискванията на т. 4.7 от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, т. 2.7 „Оценка на ДМА“ от Раздел IV Счетоводни сметки и отчитане на дълготрайните активи и материалните запаси на община Ракитово за отчитането на дълготрайните материални активи по справедлива стойност и чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч за оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, съгласно изискванията на приложимите счетоводни стандарти.

Одитният екип не може да се произнесе относно верността на стойността на имотите, тъй като данъчните оценки могат да се използват при извършване на прегледите

за обезценка/преоценка само доколкото се явяват надежден индикатор за справедливата им стойност, в противен случай, те не би следвало да се вземат предвид.

Неправилното отчитане е оценено по характер.

1.3. В кметство Костандово и кметство Дорково – ВРБ на общината, не са предприети действия за коригиране на неправилни отчитания, констатирани при финансовия одит на ГФО за 2021 г.:⁴

1.3.1. В кметство Костандово (ВРБ), на общо 7 имота, признати в отчетността по данъчни оценки определени към момента на съставяне на АОС, в размер общо на 11 268 лв., в т. ч.:

- 4 бр. поземлени имоти, с обща площ 463 107 кв.м., актувани през 2021 г.⁵ и признати по данъчна оценка, в размер на 3 014 лв. (0,001 лв. на кв.м.), и

- три имота, с обща площ 3 336 кв.м., актувани през 2020 г., и признати по данъчна оценка на обща стойност 8 254 лв. (2,47 лв. на кв.м.).

1.3.2. В кметство Дорково (ВРБ), поземлен имот с площ 265 кв. м., актуван през 2021 г., е признат в отчетността по данъчна оценка, на стойност 1 003 лв., или 3,78 лв. на кв. м.⁶

Описаните имоти (земя) неправилно са признати в баланса по данъчна оценка, вместо по справедлива стойност.

Одитният екип не може да потвърди оценката на признатите имоти (земи), тъй като данъчната оценка може да се използва само доколкото се явява надежден индикатор за справедливата стойност на съответния имот (земя), в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид. Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени изискванията на т. 4.7 от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, т. 2.2 „Първоначална оценка на ДМА“ от раздел IV „Счетоводни сметки и отчитане на дълготрайните активи и материалните запаси“ от СчП на община Ракитово⁷ и чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч за оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети.

Не са спазени указанията на т. 16.21 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ относно коригиране стойността на активите в случаите на очевидно нереално занижени и нереално завишени отчетни стойности. Не е изпълнено изискването на т. 7.2 от СС 16, съгласно което преоценките на дълготрайни материални активи трябва да се правят достатъчно редовно, така че балансовата стойност на дълготрайните материални активи да не се различава съществено от тази, която би била определена при използването на справедливата стойност към датата на финансовия отчет. Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

Неправилните отчитания са оценени като съществени по характер.

2. През 2022 г., в ОБА са признати активи - общинска собственост (земи и прилежащи към сгради земи) неправилно по данъчни оценки, вместо по тяхната справедлива стойност, в резултат на което същите са признати по значително занижени стойности:⁸

⁴ Одитно доказателство №4

⁵ с обща площ 463 107 кв.м., по данъчна оценка в размер на 3 014 лв., като е допуснато земята да бъде призната по значително занижени стойности, средно по 0.0065 лв. на кв.м., в т.ч. имоти от 0,004 лв. до 0,04 лв. за кв.м.

⁶ по АОС № 1230 от 2021 г.

⁷ Утвърдена от кмета на общината със Заповед № РД-25-1354 от 31.12.2021 г.

⁸ Одитно доказателство №2

2.1. По сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД е признат имот – ливада, с площ 11 274 кв.м., по данъчна оценка,⁹ в размер на 65 лв., или по 0,01 лв. на кв.м.;

2.2. По сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ са признати два имота – ливада, с площ 69 718 кв.м., и ПИ - с площ 2 080 кв.м., на обща стойност по данъчна оценка 7 841 лв.,¹⁰ или средно по 0,11 лв. на кв.м.

При извършен сравнителен анализ на приблизително изчислена средна стойност на признати активи (в съответните населени места) по издадени през 2022 г. АОС, и продажната цена на ПИ и УПИ от реализирани през 2022 г. разпоредителни сделки, от друга страна, е видно, че стойността, по която са признати имотите, е занижена многократно спрямо справедливите стойности на имотите.¹¹

От кмета на община Ракитово е получено становище, че неправилните отчитания ще бъдат коригирани през 2023 г.

Описаната недобра практика е в нарушение на принципа за предпазливост съгласно чл. 26, ал. 1 т. 3 от Закона за счетоводството.

Не са спазени изискванията на т. 4.7 от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, т. 2.7 „Оценка на ДМА“ от Раздел IV Счетоводни сметки и отчитане на дълготрайните активи и материалните запаси на община Ракитово за отчитането на дълготрайните материални активи по справедлива стойност и чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч за оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, съгласно изискванията на приложимите счетоводни стандарти.

Одитният екип не може да се произнесе относно верността на стойността на имотите, тъй като данъчните оценки могат да се използват при извършване на прегледите за обезценка/преоценка само доколкото се явяват надежден индикатор за справедливата им стойност, в противен случай, те не би следвало да се вземат предвид.

Неправилните отчитания са оценени като съществени по характер.

Установени са следните случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби:¹²

3. В община Ракитово няма създаден одитен комитет, въпреки, че попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС). Съгласно чл. 21 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) ръководителите на бюджетни организации са

⁹ АПОС № 433 от 26.04.2017 г.

¹⁰ В т.ч. дворно място с АЧОС № 35 от 03.08.1998 г. и данъчна оценка от 4 160 лв. и поземлен имот ливада с построена в него горскостопанска сграда с АПОС № 452 от 11.05.2017 г. и данъчна оценка от 3 681 лв.

¹¹ Например: съгласно Решения на Общински съвет Ракитово с № 318 по Протокол № 32 от 25.01.2022 г. прекратяване на съсобственост на ПИ в с. Дорково 314 кв.м. са с пазарна стойност в размер на 5 810 лв. (18.50 лв. на кв.м.); № 359 по Протокол № 35 от 12.04.2022 г. продажба на ПИ в с. Дорково с площ 411 кв. м. с пазарна стойност 7 700 лв. без ДДС (18.73 лв. на кв. м.); № 403 по Протокол № 37 от 27.06.2022 г. на ПИ в горска територия с площ 1 064 кв. м. и пазарна стойност 14 826 лв. (13.93 лв. на кв. м.); № 418 по Протокол № 39 от 26.07.2022 г. прекратяване на съсобственост на ПИ в гр. Ракитово с площ 79 кв.м. и стойност 1 600 лв. (20.25 лв. на кв.м.); № 435 по Протокол № 40 от 30.08.2022 г. на ПИ в гр. Ракитово с площ 456 кв.м. и начална тръжна цена 5 740 лв. (12.59 лв. на кв.м.); № 458 по Протокол № 41 от 27.09.2022 г. ПИ в гр. Ракитово с площ 441 кв.м. и пазарна стойност 8 640 лв. (19.59 лв.); № 464 по Протокол № 41 от 27.09.2022 г. на УПИ в гр. Ракитово с пазарна стойност 14.69 лв. на кв.м.; № 478 по Протокол № 42 от 18.10.2022 г. на ПИ с площ 400 кв.м. и пазарна стойност 5 600 лв. (14.00 лв. на кв.м.); № 505 и № 506 по Протокол № 44 от 29.11.2022 г. на УПИ с площ 400 кв.м. и пазарна цена 4 710 лв. (11.78 лв. на кв.м.) и УПИ с площ 715 кв.м. с пазарна стойност 9 000 лв. (12.59 лв. на кв.м.); № 515 по Протокол № 45 от 20.12.2022 г. УПИ в с. Дорково с площ 461 кв. м. и пазарна стойност 7 460 лв. (16.18 лв. на кв.м.). Данните са извлечени от официалния сайт на община Ракитово, в частта на Общински съвет - Ракитово

¹² Одитно доказателство №5

отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

Не са спазени изискванията за задължително изграждане на одитен комитет в общините, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС, във връзка с чл. 21 от ЗПФ, и § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

4. При извършени одитни процедури за проверка на изпълнението на показателите по чл. 130а, ал. 1, т.т. 2 – 6 от Закона за публичните финанси е установено, че осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства за 2022 г. (67,48 %) е с 7.07 % под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини (74,55 %), отчетена за последната година.¹³

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т.7 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 6 от ЗПФ и § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Ракитово в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2023 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-02-010 от 20.02.2023 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

¹³ Одитно доказателство № 7

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениеята на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации

от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. При проверките на отчитанията на общински имоти - земи, са установени следните неправилни отчитания:^{14,15}

1.1. В ОБА – Ракитово, два поземлени имота¹⁶ са признати през одитирания период по определената от лицензиран оценител справедлива стойност, общо в размер на 21 150 лв., по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и неправилно по кредита на сметка 7801 „Преоценка на нефинансови дълготрайни активи“, вместо по сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

1.2. При отчитане на извършени последващи оценки на 13 имота, признати в отчетността през предходни отчетни периоди, са съставени неправилни операции по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, вместо по кредита на сметка 7801 „Преоценка на нефинансови дълготрайни активи“, на обща стойност 92 272 лв.¹⁷

Не са спазени изискванията т. 8.4 и т.8.9 от ДДС №20 от 2004 г. на МФ относно отчитане на преоценки и признаване на активи от предходни периоди и характеристиката на сметките от СБО, утвърден с ДДС № 13 от 2014 г.

2. В ОБА – Ракитово (ПРБ), съгласно извършена от лицензиран външен оценител оценка през 2021 г., е намалена стойността на актив, общинска собственост, с площ от

¹⁴ Одитно доказателство №1

¹⁵ Одитно доказателство №6

¹⁶ ПИ 62004.6.899- „Николица“-парц.1 и ПИ 62004.6.900-„Николица“-парц.2

¹⁷ В т.ч. - в кметство Костандово - на 12 ПИ на обща стойност 72 936 лв. и в кметство Дорково - един ПИ на стойност 19 336 лв.

24 261 кв. м., и начин на трайно ползване стадион, от 399 757 лв. на 306 340 лв. За отразяване на обезценката, в размер на 93 417 лв., през 2021 г. неправилно не са съставени счетоводни записвания за намаление на стойността на имота по дебита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ и кредита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“.

За коригиране на неправилното отчитане през 2022 г. е съставена неправилна счетоводна операция за намаление на стойността на имота по дебита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“, вместо по сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“.^{18,19}

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. относно изискването коригирането на грешки от предходни отчетни периоди, произтичащи от неотчетени активи и пасиви или отчетени несъществуващи активи и пасиви да се отразяват чрез съответните сметки от групи 69 и 79 на СБО.

3. При извършен финансов одит на ГФО за 2021 г. е установено, че в ОбА – Ракитово, първостепенен разпоредител с бюджет (ПРБ) – 46 бр. поземлени имоти с обща площ 202 134 кв. м., са признати в баланса на общината по данъчна оценка в размер на 3 521 лв. Земята е призната по значително занижени стойности, средно по 0,02 лв. на кв.м., в т.ч. имоти от 0,004 лв. до 0,11 лв. за кв. м.

При извършения одит на ГФО за 2022 г. е установено, че в ОбА е извършен преглед за последващи оценки на поземлените имоти на база оценки от лицензиран оценител. Резултатът от извършения преглед е отразен правилно по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и по кредита на сметка 7801 „Преоценки нефинансови дълготрайни активи“, на обща стойност 117 239 лв.²⁰

Не са спазени изискванията на т. 4.7 от 16 „Дълготрайни материални активи“, т. 2.2 „Първоначална оценка на ДМА“ от раздел IV. „Счетоводни сметки и отчитане на дълготрайните активи и материалните запаси“ от Счетоводната политика на Община Ракитово и чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч за оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети. Не са спазени указанията на т. 16.21 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, където са определени случаите за коригиране стойността на активите - на очевидно нереално занижени и нереално завишени отчетни стойности.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените контролни дейности са недостатъчни по съдържание и обхват и не са разкрили и коригирали неправилни отчитания, свързани с първоначалното признаване на нефинансовите дълготрайни активи и последващите им оценки. Въведените контролни дейности не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания на стопански операции, отнасящи се и за други позиции от ГФО, цитирани в одитния доклад.

В подкрепа на констатациите са събрани 7 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адреса на ИРМ – Пазарджик на Сметна палата: гр. Пазарджик, бул. „България“ № 2, ет. 12, кабинет 1208.

¹⁸ Одитно доказателство № 3

¹⁹ Одитно доказателство № 6

²⁰ Одитно доказателство № 4

На основание т. 68 от ДДС № 08 от 22.12.2022 г. на Министерството на финансите, по време на финансовия одит са извършени корекции на баланса и отчета за приходите и разходите към 31.12.2022 г. на община Ракитово. Коригираният ГФО за 2022 г. е зареден с системата „ИСО“ на МФ на 30.03.2022 г. и е представен в Сметна палата, ИРМ - Пазарджик с вх. № 07-02-267 от 03.04.2023 г.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 299 от 29.08.2023 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Ракитово и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

	Одитни доказателства	Брой страници
1	РД № ГФО-2.16-14 за процедури по същество (тестове на детайлите) – проверка на активите, отчетени по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД по т. 1 от одитния доклад	33
2	РД № ГФО-2.16-12 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на стопански операции по съществени позиции -счетоводни сметки: 2031 „Административни сгради“; 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“; 2039 „Други сгради“ и 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“– Бюджет и за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. по т. 2 от одитния доклад	27
3	РД № ГФО-2.16-10 за процедури по същество - проверки на извършени счетоводни операции за коригиране на установени неправилни отчитания при финансов одит на ГФО за 2021 г. на община Ракитово – т.т. 2, 4 и 5 от Одитен доклад № 0400211322 по т. 3 от одитния доклад	57 стр. на хартиен носител и 102 стр. електронен носител
4	РД № ГФО-2.16-4 за процедури по същество (тестове на детайлите) – проверка на предприятиите към 31.12.2022 г. действия за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата финансов одит на годишния финансов отчет на Община Ракитово за 2021 г. по т. 3.5 от одитния доклад	17
5	РД №ГФО-2.2-1 за проверка относно създаден одитен комитет в община Ракитово по т. Несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	1
6	РД № ГФО-2.6-5 за документиране на проверки на извършени счетоводни операции за коригиране на установени неправилни отчитания при финансов одит на ГФО за 2022 г. на община Ракитово по т.т. 1 и 2 от р. Коригирани неправилни отчитания	15
7	РД № ГФО- за проверка на изпълнението на показателите по чл. 130а, ал. 1, т. т. 2 - 6 от Закона за публичните финанси, в община Ракитово към 31.12.2022 г. по т. Несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	3